

думку ўсіх прысутных, сярод якіх былі знакамітыя кампазітары і дзесячы культуры, такога ўзроўню аркестра рускіх народных інструментаў у сталіцы, на жаль, няма.

Фестываль мастацтваў Беларускага дзяржаўнага універсітэта культуры

Нарэшце ў БДУ культуры з'явілася канцэртная зала. Маём на ўвазе Маладзёжны тэатр эстрады. Больш за 25 гадоў мы рыхтавалі спецыялістаў культуры, не маючы ніякай канцэртнай залы (аўтар артыкула з'яўляецца выкладчыкам БДУ культуры).

Вядома, Маладзёжны тэатр эстрады не ідзе ні ў якое параўнанне з новым праспектным корпусам БелАМ, у якім адразу дзве канцэртныя залы – вялікая і малая (у дадатак да шматлікіх добра гучаізаляваных класаў). І гэта пры тым, што і стары (асноўны) корпус БелАМ таксама мае дзве залы, дзе галоўная з іх, па сутнасці, тэатр – з партэрам, бельэтажам і балконам. Таму я і маю калегі па ўніверсітэту культуры па-добраму зайздросцім БелАМ. Чатыры залы – гэта не адна. Застанецца спадзявацца, што калісьці і наш універсітэт будзе мець такую ж раскошу. А пакуль што мы ўдзячныя за тое, што ёсць.

Пэўна, таму ўсе кіраўнікі творчых калектываў факультэта мастацкай творчасці на радаснях пачалі асвойваць канцэртна-сцэнічную пляцоўку, пра якую даўно марылі. Але ж, як паказала практыка, не ўсе калектывы БДУ культуры аказаліся гатовымі да сучасных камерцыйных законаў шоу-індустрыі. А яны даволі жорсткія: мастацтва павінна быць не толькі якасным, змястоўным і цікавым. “Канверсаванасць” і запатрабаванасць шырокай публікай – не менш важныя элементы сучаснага мастацтва. Таму некаторыя калектывы сутыкнуліся з шэрагам праблем, такіх, як рэжысура і гучарэжысура канцэрта, маркетынг (рэклама і продаж білетаў). Усё гэта лягло на плечы кіраўнікоў мастацкіх калектываў, прычым калектываў навучальных. Давялося сумяшчаць, здавалася б, несумяшчальнае. І трэба зазначыць, што БДУ культуры і МТЭ з гонарам правялі фестываль мастацтваў.

Ён паказаў маштабнасць, разнастайнасць і шматгранную накіраванасць дзейнасці ўніверсітэта культуры, а таксама пэўны прафесійны рост студэнтаў асобных спецыялізацый і калектываў.

Амаль усе творчыя кафедры факультэта мастацкай творчасці выйшлі за межы аднаго канцэрта, таму ў некаторых з іх атрымаўся своеасаблівы міні-фестываль. Так, напрыклад, кафедра народна-інструментальнай творчасці падрыхтавала шэраг канцэртаў, у якіх прынялі ўдзел разнастайныя аркестры і ансамблі народных інструментаў.

Найбольш цікавым і стылістычна вытрыманым было выступленне фальклорнага гурту “Баламуты” (кіраўнік – Валянціна Трамбіцкая). На суд гледачоў ён прадставіў цалкам абноўленую праграму на аснове малдаўскага фальклору. Ансамбль акардэаністаў “Туці” пад кіраўніцтвам Лідзіі Сухаваравай, лаўрэат міжнародных конкурсаў і фестываляў, пераўзышоў усе чаканні выкананнем надзвычай прыгожых эстрадна-танцавальных мелодый: “Саўка ды Грышка” В.Плубачэнкі, “Кукарача” Л.Карыган – С.Пятрова, “Самба” У.Юціла, песні “Чайка” (словы і музыка Г.Казловай) (апошні нумар – з удзелам салісткі і танцавальнай пары). Таму невяпадкова менавіта гэтыя калектывы кіраўніцтва МТЭ адразу запрасіла на сваю сцэну для сольнага канцэрта на камерцыйнай аснове.

Уражваў багаты і разнастайны творчы агляд кафедры беларускай народнапесеннай творчасці пад кіраўніцтвам заслужанага работніка культуры РБ Станіслава Дробыша. На кафедры існуе шэраг калектываў, якія неаднаразова прадставілі нашу краіну далёка за яе межамі. Гэта ансамбль народнай песні “Талака” пад

Не ўсе калектывы культуры аказаліся гатовымі да сучасных камерцыйных законаў шоу-індустрыі. А яны даволі жорсткія: мастацтва павінна быць не толькі якасным, змястоўным і цікавым. “Канверсаванасць” і запатрабаванасць шырокай публікай – не менш важныя элементы сучаснага мастацтва.

кіраўніцтвам С.Шарамецьева, лаўрэат міжнародных фальклорных фестываляў ансамбль “Грамніцы” з мастацкім кіраўніком – Уладзімірам Зяневічам і, безумоўна, лаўрэат рэспубліканскіх і міжнародных фестываляў і конкурсаў вакальна-харэаграфічна ансамбль “Валачобнікі” пад кіраўніцтвам Станіслава Дробыша. Два канцэрты, якія названыя кафедра дала ў МТЭ, прайшлі пры аншлагу. Не верылася, што асноўнымі ўдзельнікамі гэтых фестывальных святаў былі студэнты, а не прафесіяналы. Акрамя таго, кафедра беларускай народнапесеннай творчасці стала актыўным удзельнікам падрыхтоўкі і правядзення рэспубліканскага конкурсу “Галасы Радзімы” (сумесна з Міністэрствам культуры).

Кафедры духавой музыкі і харавога мастацтва далі па адным канцэрце, але ж здолелі так удала пабудаваць праграмы і прадставіць свае лепшыя дасягненні, што паўсталі перад гледачом у асабліва выгадным святле. Тут знайшлося месца маладому ансамблю народных духавых інструментаў “Туды” (мастацкі кіраўнік –

Аркестр
Брэсцкага
музычнага
вучылішча.

УГром), добра забяспечанаму рэдкімі фальклорнымі інструментамі і пыкоўнымі касцюмамі (ансамбль паспеў стаць дыпламантам міжнароднага фестывалю і ўдзельнікам “Славянскага базару” ў Віцебску); канцэртнаму духавому аркестру “Светач” (мастацкі кіраўнік – МЖарко) з яго выдатным салістам-трубачом Мікалаем Федарэнкам. Без гэтага аркестра не абыходзіцца ніводнае свята ва ўніверсітэце, як, дарэчы, і без лаўрэатаў праславіўнага і міжнароднага фестывалю камернага хору “Дабравест”, мужчынскага ансамбля “Віват” пад кіраўніцтвам прафесара Альбіны Пякуцькі, хору “Мара” і вакальнага ансамбля “Чараўніцы” (мастацкі кіраўнік – заслужаны дзеяч мастацтваў прафесар Я.Рэўтовіч).

Справаздачныя канцэрты кафедры харэаграфіі пад кіраўніцтвам С.Луткоўскай заўсёды збіраюць поўныя залы, таму што ўяўляюць сабой вельмі яскравае і прыгожае відовішча. Вось і на гэты раз зала Палаца культуры чыгуначнікаў (у МТЭ харэаграфам проста мала месца) літаральна трашчала ад гледачоў. Балет-майстарская фантазія і харэаграфічнае майстэрства ўдзельнікаў свята пераносілі нас у атмасферу розных эпох, жанраў і стыляў: класічнай “Авэ Мары”, англійскага “Джайва” і лацінаамерыканскай “Румбы”. Танец у стылі фолк змяняўся эстраднай кампазіцыяй “Дзяўчынка Second Hand”. Незвычайная пастаноўка “Прывіт” на музыку вядомага беларускага гітарыста УЗахарова –

адлюстраванне асаблівасцей сучаснай харэаграфіі, яна сведчыць пра напружаныя пошукі новых выразных формаў і пластычнай мовы.

Парад аркестраў Віктара Валатковіча

Адным з бяспрэчных лідэраў фестывалю мастацтваў БДУ культуры (а таксама БелАМ) стаў таленавіты беларускі музыкант, дырыжор, педагог Віктар Валатковіч. Кіраваць аркестрам у сучаснай навучальнай установе – гэта вельмі клопатная і адказная справа, не кожны здолее справіцца з ёю. Віктар Міхайлавіч сёння кіруе трыма аркестрамі. Самы старэйшы – аркестр беларускіх народных інструментаў БелАМ. Другі – аркестр беларускіх народных інструментаў у БДУ культуры, які В.Валатковіч узначальвае больш за дзесяць гадоў. Трэці – Маладзёжны эстрадна-сімфанічны аркестр БДУ культуры, створаны два гады таму ў адпаведнасці з праграмамі даручэнняў Прэзідэнта РБ. Толькі спецыялісты могуць уявіць, колькі сілы, энергіі, часу, вытрымкі патрабуе такі цяжар, колькі адухоўленасці, майстэрства і арганізацыйнага таленту! Усе гэтыя калектывы ў канцы навучальнага года В.Валатковіч паказваў публіцы.

У межах агульнага параду аркестраў БелАМ, прысвечанага 70-годдзю гэтай навучальнай установы, першым адбылося выступленне аркестра беларускіх на-

родных інструментаў у вялікай зале Беларускай філармоніі. Вядомы беларускі тымбаліст Міхаіл Лявончык уразіў сваім сольным выкананнем “Варыяцый” П.Паганіні з мелодый оперы Д.Паізіела “Млынарка”. Арганічна ўвайшлі ў праграму канцэрта творы беларускіх кампазітараў: сімфаніета “Акварэлі” Я.Дзягцярыка, элегія “Памяці Я.Глебава” і Канцэрт для домры з аркестрам Г.Гермачэнкава, дзве часткі якога (II і III) бліскуча выканала Надзея Дзядзечкіна. Упрыгажэннем канцэрта сталі “Вахшаналія” В.Кўзіяцова і “Рапсодыя №1” Д.Энеску.

Сапраўдны дырыжор, як і акцёр, павінен валодаць майстэрствам пераўтвараўдзяння, і гэтаму патрабаванню ў поўнай меры адпавядае В.Валатковіч. Ён дзівосным чынам здолеў захаваць розную стыліювую накіраванасць, здавалася б, аднолькавых па складу аркестраў. Таму акадэмізм аркестра БелАМ, якім кіруе В.Валатковіч, значна адрозніваецца ад дэмакратычнага, арыентаванага на масавага гледача аркестра БДУ культуры, канцэрт якога адбыўся ў МТЭ. На гэты раз В.Валатковіч час ад часу суступаў сваё месца за дырыжорскім пультам Віктарыі Старыкавай і прадставіў абсалютна новую праграму, стрывжнем якой сталі добра вядомыя творы А.Крамко “Лявон і Лявоніха”, “Яўрэйская сюіта”, “Цячэ вада ў ярок”, “Ой, без дудкі, без дуды...” (з імязменнымі дуларамі-салістамі К.Трамбіцкім і А.Калядой).

Праграма, як бачым, не вельмі складаная, але тут дырыжор смела і натуральна ўжывае элементы тэатралізацыі, без чаго сучасны аркестр абысціся не можа і што надае канцэртнам непаўторна прывабны, святочны настрой. Кожны твор у выкананні гэтага калектыву – маленькі спектакль, які разыгрываецца па сцэнарыю дырыжора. Дакладны падбор рэпертуару – яшчэ адна адметная рыса дырыжора В.Валатковіча.

Імязменным салістам падобных канцэртаў з’яўляецца загадчык кафедры мастацтва эстрады, выдатны музыкант-гітарыст Уладзімір Угольнік. Яго кампазіцыі “Цяжкі блуз” і “Рок-н-рол” ва ўласным выкананні пад акампанімент аркестра выклікалі буру апладысментаў.

Завяршыўся фестываль мастацтваў БДУ культуры вялікім гала-канцэртам у Палацы культуры чыгуначнікаў. Як адно імгненне, прайшлі два аддзяленні. Колькі энергіі, непаўторнай чароўнасці, маладосці, адухоўленага майстэрства!.. Гэта было сапраўднае свята.

Аркестр БДУ культуры.

